

Utilizarea aplicației ChatGBT în activitatea didactică

Material realizat în cadrul mobilității Erasmus+

Project number 2025-1-RO01-KA121-SCH-000320759

AUTOR: *Chiva Maria Mihaela*

CONTEXT: *Dezvoltarea competențelor digitale în cadrul proiectului Erasmus+*

INSTRUMENT DIGITAL UTILIZAT: *ChatGBT*

Inteligența Artificială și tehnologiile avansate au ajuns să redefinească modul în care interacționăm cu cei din jurul nostru. În acest context, ChatGPT, un model de Inteligență Artificială foarte avansat, a ajuns să transforme viețile oamenilor de rând, dar și a experților în diverse domenii.

Ce ne propunem să facem în cele ce urmează este să oferim o analiză cât mai detaliată a tot ce înseamnă ChatGPT, pentru a înțelege mai bine complexitatea acestei inovații.

ChatGPT - scurt istoric, de la începuturi până în prezent

OpenAI a lansat un prim demo pentru ChatGPT pe 30 noiembrie 2022, iar chatbot-ul a devenit rapid viral pe rețelele de socializare, deoarece utilizatorii au început să descopere ce pot face cu el și să îl utilizeze.

Demo-ul a inclus totul, de la planificarea unei călătorii, la scrierea de povești și chiar la codificarea programelor pentru calculator. Conform statisticilor, în cinci zile de la lansare, chatbotul a atras peste un milion de utilizatori.

OpenAI a fost fondat în decembrie 2015 de Sam Altman, Greg Brockman, Elon Musk, Ilya Sutskever, Wojciech Zaremba și John Schulman. Echipa fondatoare și-a combinat experiența diversă în antreprenariat tehnologic, învățare automată și inginerie software pentru a crea o organizație axată pe avansarea inteligenței artificiale într-un mod de care să beneficieze umanitatea.

OpenAI este evaluat în prezent la 29 de miliarde de dolari, iar compania a strâns până acum un total de 11,3 miliarde de dolari în finanțare, în șapte runde. În ianuarie, Microsoft și-a extins parteneriatul pe termen lung cu Open AI și a anunțat o investiție de mai multe miliarde de dolari, pentru a accelera descoperirile AI la nivel mondial.

Primele tipuri de ChatGPT

GPT-1, modelul care a fost introdus în iunie 2018, a fost prima iterație a seriei GPT (Generative Pre-trained Transformer) și a constatat în 117 milioane de parametri. Aceasta a stabilit arhitectura de bază pentru ChatGPT așa cum o cunoaștem astăzi.

GPT-1 a demonstrat puterea învățării nesupravegheate în sarcinile de înțelegere a limbii, folosind cărțile ca date de antrenament, pentru a prezice următorul cuvânt dintr-o propoziție.

GPT-2, care a fost lansat în februarie 2019, a reprezentat o actualizare semnificativă cu 1,5 miliarde de parametri. Acesta a prezentat o îmbunătățire dramatică a capacităților de generare de text și a produs text coerent, cu mai multe paragrafe.

Din cauza potențialei sale utilizări greșite, GPT-2 nu a fost lansat inițial publicului. Modelul a fost lansat în cele din urmă în noiembrie 2019, după ce OpenAI a efectuat o lansare în etape pentru a studia și a atenua riscurile potențiale.

GPT-3 a fost un salt uriaș înainte în iunie 2020. Acest model a fost antrenat pe 175 de miliarde de parametri uluitor. Capacitățile sale avansate de generare de text au condus la utilizarea pe scară largă în diverse aplicații, de la redactarea de e-mailuri și scrierea de articole până la crearea de poezii și chiar generarea de cod de programare. De asemenea, a demonstrat capacitatea de a răspunde la întrebări concrete și de a traduce între limbi.

Când a fost lansat, GPT-3 a marcat un moment deosebit de important, în care lumea a început să recunoască această tehnologie inovatoare. Deși modelele existau de câțiva ani, cu GPT-3 indivizii au avut ocazia să interacționeze direct cu ChatGPT, să-i pună întrebări și să primească răspunsuri cuprinzătoare și practice.

Când oamenii au putut interacționa direct cu LLM în acest fel, a devenit clar cât de importantă va deveni această tehnologie.

Care sunt tehnologiile din spatele GPT (pe ce se bazează)

Modelul GPT a fost antrenat folosind o metodă numită Reinforcement Learning from Human Feedback (RLHF). Procesul de instruire a implicat un model inițial ajustat, folosind învățarea supravegheată, formatorii umani jucând atât rolul utilizatorului, cât și un asistent AI.

Acești formatori au primit sugestii generate de modele, pentru a-i ajuta să-și creeze răspunsurile. Setul de date de dialog rezultat a fost combinat cu setul de date InstructGPT și transformat într-un format de dialog.

Pentru a crea un model de recompensă pentru învățarea prin întărire, cercetătorii au trebuit să colecteze date de comparație solicitând formatorilor umani să claseze diferite răspunsuri generate de model. Ei au selectat aleatoriu un mesaj scris pe model și au eșantionat mai multe completări alternative, pe care formatorii umani le-au clasat apoi.

În învățământul preșcolar, **ChatGPT nu este utilizat direct de către copii**, ci servește ca un **asistent digital puternic pentru educatori și părinți**. Rolul său principal este de a eficientiza planificarea didactică, de a genera idei creative pentru activități și de a personaliza resursele educaționale în funcție de nevoile celor mici.

Aplicația poate fi folosită eficient în grădinițe și acasă prin următoarele metode practice:

1. Planificarea activităților didactice și proiecte tematice

- **Generare de idei:** Poate crea planuri de lecție detaliate pentru „Săptămâna Altfel” sau teme specifice (ex: „Sistemul Solar pe înțelesul celor mici”, „Toamna mândră”).
- **Structurarea zilei:** Ajută la organizarea jocurilor de mișcare, activităților matematice sau de dezvoltare a limbajului.
- **Tranziții distractive:** Generează scurte poezii sau cântecele pentru momentele de tranziție (ex: spălatul pe mâini, strângerea jucăriilor).

2. Crearea de povești și resurse personalizate

- **Povești terapeutice:** Poate compune povești personalizate pentru a ajuta un copil să depășească frici specifice (ex: frica de întuneric, adaptarea la grădiniță).
- **Personalizarea personajelor:** Include numele copiilor din grupă în narațiuni interactive pentru a le capta atenția.
- **Ghiduri pentru întrebări:** Formulează întrebări de reflecție pe care educatorul le poate pune după lectura unei povești pentru a stimula gândirea critică.

3. Jocuri, ghicitori și activități practice

- **Ghicitori tematice:** Creează liste instantanee de ghicitori adaptate nivelului de vârstă (grupa mică, mijlocie sau mare).
- **Idei de craft-uri:** Oferă instrucțiuni pas cu pas pentru activități practice și plastice folosind materiale reciclabile.
- **Vânătoare de comori:** Organizează indicii scrise în versuri pentru jocuri de orientare în curtea grădiniței.

4. Comunicarea cu părinții și documentația școlară

- **Șabloane de mesaje:** Redactează rapid rapoarte de progres, mesaje de informare pentru părinți sau invitații la serbări.
- **Fișe de evaluare:** Ajută la formularea descriptivului de performanță pentru competențele preșcolarilor.

Bune practici și limite importante

- **Verificarea obligatorie:** Informațiile oferite de inteligența artificială trebuie întotdeauna verificate și adaptate pedagogic de către educator.
- **Protecția datelor:** Nu introduceți niciodată numele reale de familie, CNP-uri sau detalii confidențiale ale copiilor în platformă.
- **Timpul pe ecran:** Scopul utilizării AI este de a reduce timpul petrecut de adult în fața calculatorului pentru planificare, oferindu-i mai mult timp real pentru interacțiunea directă, față în față, cu preșcolarii.